

BRUG ØKOLOGIEN TIL NATURPLEJE, SOM FORENER LAND OG BY

Græsningslaug giver interesserede borgere fra byen en scene, hvor de kan samarbejde med en dyreholder og komme tæt på dyrene og naturen. Laugene er til glæde for borgerenes sociale liv, lysselskende blomster, travle dyreholdere og græsgumlende køer eller får.

Når en kommune vælger at lægge kommunal græsningsjord og naturarealer om til økologi, er græsningslaug en oplagt model. Et laug kan løfte naturindholdet i enge og på overdrev med hjælp fra drøvtyggere, der afgræsser naturarealerne skånsomt og aktiverer borgerne frivilligt i kommunens naturarbejde.

Dyrene, byens borgere og dyreholderne løfter opgaven med en fælles indsats. I et laug leverer en landmand et dyrehold, som lokale borgere holder opsyn med i samarbejde med dyreholderen. Borgerne får adgang til naturarealer samt mulighed for direkte køb af økologisk kvalitetskød, når dyrene skal slagtes.

Afgræsning med kvæg og/eller får kan gøre maskinelte arbejde overflødigt, og kommunen får på den måde afgræsset arealer, der ofte kan være store omkostninger forbundet med at pleje maskinelte.

Kommunens opgaver i forhold til et laug vil typisk være at udpege naturområder til afgræsning, holde kontakt til landmand/dyreholder og evt. bistå med hegning. En kommunal naturvejleder kan ligeledes være en værdifuld medspiller med sit kendskab til borgerinddragelse og formidling. Med andre ord kan arbejdet med at etablere og fastholde græsningslaug trække linjer på tværs af den kommunale forvaltning – for eksempel mellem fagmedarbejdere på naturområder uden for byzonerne og naturvejledere, der står for formidling til borgerne, navnlig inde i byzonerne.

Vejle-succes med naturpleje

Vejle Kommune har stor succes med naturpleje via græsningslaug. I kommunen afgræsses 300 hektar natur i samarbejde med mere end 35 græsningslaug, som lokale borgere deltager aktivt i.

Det er en stor fordel for Vejle Kommune, der med ca. 3500 hektar enge og overdrev spredt i små parceller rundt i landskabet, ellers skulle bruge mange penge til mandskab og maskiner på at lave naturpleje. Det behøver de ikke med græsningslaug. Som en del af Naturforvaltningen arbejder Vejle Kommune strategisk med konceptet, og målet er at etablere 75 kogræsserforeninger til at udføre naturpleje på 100 enge, lyngarealer og overdrev rundt om i kommunen.

Kommunens udbytte

- Borgere i byen deltager aktivt i at pleje naturarealerne
- Dialog og forbindelse mellem land og by
- Lysåben og mangfoldig, mere artsrig natur frem for tilgroede arealer
- Udgifter til maskinel naturpleje spares

Landmandens udbytte

- Græsningslauget hjælper med tilsyn hos dyrene
- Sikret afsætning af kød

Borgernes udbytte

- Flere naturoplevelser og konkret viden om samspillet mellem husdyr og naturindhold
- Fællesskab med andre borgere i lauget
- (Eget) kød med kendt, lokal historie

Naturpleje i praksis

Økologisk Landsforening har stor erfaring med at hjælpe kommuner med omlægning til økologi samt med at bringe kommuner og økologiske landmænd ind i et tværfagligt samarbejde, der kan levere naturpleje, bevarelse af landskaber og en øget biodiversitet.

På okologi.dk/graesningslaug finder du en guide til, hvordan en kommune kan lave græsningslaug i samspil mellem lokale borgere og økologiske landmænd.

Kontakt Økologisk Landsforening

Iben Alber Christiansen - mail: ic@okologi.dk // tlf.: 61 97 49 09

